

Bojan Himmelreich

CELJSKI OLIMPIJCI 1936–1988

Razstava in Katalog k razstavi, Zgodovinski arhiv Celje, 2012, 44 strani

Ob razstavi Celjski olimpijci 1936–1988 je izšel tudi katalog z istim naslovom. Avtor razstave in kataloga je dr. Bojan Himmelreich, ki je v uvodu zapisal: »Razstava o športnikih, članih klubov iz Celja, ki so se udeležili olimpijskih iger, in katalog k razstavi nimata ambicije, da bi bila študija o teh posameznikih, njihovih športnih poteh ali celo o razvoju športa v Celju v naslovu navedenih letih.«

Razstava je postavljena tako, kot da bi prišli v dnevno sobo olimpijca. Namen razstave je obuditi spomin na ljudi, ki so bili nekoč zvezdniki, si pridobili bogate izkušnje na svoji športni poti in skozi razstavo delijo izkušnje z nami. Bolj kot dosežke – rezultate je bil namen razstave in kataloga prikazati, kako so mladi športniki doživljali svoje nastope na olimpijskih igrah, priprave na nastope in kako so se odzivali na pritiske za lovljenje norm za nastop na največjem tekmovanju za vsakega športnika.

Razstava na panojih v kronološkem zaporedju, od leta 1936 do 1988, celjske udeležence tako poletnih kot zimskih olimpijskih iger, torej športnike, sodnike in vodje ekip, predstavlja s fotografijami, časopisnimi članki in drugim gradivom, v vitrinah so razstavljeni številni predmeti. Vsak od njih je po svoje zaklad in vsak pripoveduje svojo zgodbo. A med njimi velja izpostaviti kopijo filma slavne režiserke Leni Rifenstahl z odprtja olimpijskih iger v Berlinu leta 1936, pa bakli iz let 1972 in 1984, s katerimi so celjski udeleženci nosili olimpijski ogenj v Jugoslaviji.

Prek panojev in vitrin sledimo zgodbam športnic in športnikov ter trenerjev, sodnikov in vodij reprezentanc, od Emila Gorška in Konrada Grilca, ki sta nastopila na igrah v Berlinu leta 1936, do atleta Roka Kopitarja in rokometaša Rolanda Pušnika, ki sta tekmovala v Seulu 1988. V omenjenem obdobju se je na 12 poletnih igrah v 31 nastopih predstavilo 22 športnikov, na 4 zimskih igrah v štirih nastopih pa dva športnika. Med celjske olimpijce so šteli tisti, ki so športno pot začeli v Celju ali pa so bili v času nastopov na igrah člani celjskih klubov. Najbolj je bila na olimpijskih igrah zastopana atletika, kar 16 je bilo atletinj in atletov, ki so nastopili na vseh igrah z izjemo leta 1976 in 1984. Trije celjski olimpijci so nastopili kar na treh igrah: Stanko Lorger, Ivo Ratej in Rolando Pušnik. Edini medalji je osvojil rokometaš Pušnik, zlato in bronasto. Med celjskimi olimpijci pa je tudi Danilo Žerjal, ki je nastopil kar za tri države: Italijo, Jugoslavijo in Venezuelo.

V katalogu so predstavljene zgodbe 24 športnikov ter 6 trenerjev, sodnikov in vodij reprezentanc. Zgodbe so bogato ilustrirane s slikovnim gradivom. Katalog prinaša tudi pregled nastopov celjskih olimpijcev na poletnih in zimskih olimpijskih igrah. Ob koncu kataloga je objavljen seznam vseh razstavljenih predmetov.

Otvoritev razstave je bila pred začetkom OI v Londonu 13. junija 2012 in bo na ogled še do konca leta. Ob razstavi je Zgodovinski arhiv organiziral še pogovor s celjskimi olimpijci skupaj z Muzejem novejšje zgodovine, na katerem so celjski olimpijci ugotavljali, da se je odnos do športa od konca njihove kariere do danes precej spremenil. Predvsem so izpostavili problem dopinga, ki ga v njihovem času niso poznali.

Avtor razstave dr. Bojan Himmelreich, ki v Zgodovinskem arhivu Celje sodeluje z ustvarjalci zasebnega arhivskega gradiva, je s sistematičnim zbiranjem gradiva celjskih olimpijcev našim znanjem ohranil zanimivo in pestro zbirko gradiva, ki Celje predsta-

vlja kot športno mesto. Zgodovinski arhiv Celje se je z razstavo Celjski olimpijci vključil v aktualno družbeno dogajanje in z njo želel povedati, da bomo Celjani športno mesto, šele ko bomo razvili odnos do športne dediščine, pa naj gre za vrhunski šport ali za šport mladih, rekreacijo ali zdrav način življenja.

V Zgodovinskem arhivu Celje bo po razstavi ostala bogata zbirka varnostno skeniranega gradiva celjskih olimpijcev, na kanalu Arhivce pa so na ogled tudi kratki filmi o treningih celjskih olimpijcev.

Projekt celjski olimpijci je bil celostno zastavljen, zato ne preseneča napoved, da sledi nadaljevanje s predstavitvijo celjskih olimpijcev po osamosvojitvi Slovenije čez štiri leta ob poletnih olimpijskih igrah v Rio de Janeriu, ko bo 25. obletnica prvega nastopa slovenske reprezentance na olimpijskih igrah.

Bojana Aristovnik